XII-ik évfolyam. 28-dik szám. Kőszeg, 1892. julius 10-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők. *Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.*

Felhivás előfizetésre.

Julius hó 1-jével uj előfizetést nyitottunk a

„Kőszeg és Vidéke"

czimű hetilap XII. évfolyamának julius—szeptemberi évnegyedére.

Felkérjük azért mindazon tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése a mult hó végével lejárt, miszerinti azt mielőbb megujitani és egyuttal lapunknak uj előfizetőket gyüjteni szíveskedjenek.

A lap előfizetési ára a régi:

Egész évre . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 „
Negyed évre . . . 1 „

Az előfizetési pénzek a „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatalához, Feigl Gyula könyvnyomdájába küldendők.

A „Kőszeg és Vidéke" kiadóhivatala.

A nyilvános vizsgálatok ellen.

— Egy tanitótól. —

Egész Magyarországon szokásban vannak még a nyilvános iskolai vizsgálatok, minőket év végén, sőt néhol még évközben is tartanak. Valóban csodálatra méltó, hogy a vizsgálatok elavult intézményét, mely ellen annyi ok szól, még eddig meg nem szüntették.

Mindenekelőtt megakarjuk vizsgálni, ha vajjon mi czéljuk van az iskolai vizsgálatoknak, s hogy mit eredményeznek azok. Ha szükségességük fenforog, természetesen továbbra is fentartandók; ellenesetben azonban mindenesetre kiküszöbölendők volnának.

A nyilvános vizsgálatokon a közönség meggyőződést akar szerezni arról, hogy:

1. milyenek a tanitók, a kik a gyermekeket tanitják;

2. milyen eredménnyel dolgozott az iskola és mire képesek a tanulók;

3. milyenek az iskolai helyiségek és fölszerelések, valamint a gyermekek könyvei és füzetei.

A közönség tehát mindenek elött a tanítót akarja megismerni.

A tanitó alkalmazkodásáról nyilvános vizsgálatok alkalmával ezeket irja egy szakférfiu: „Nyilvános vizsgálatok alkalmával a tanitó tanitványaival szemben olyannak tünjék fel, milyen egész hivatalos ténykedése alatt egyéniségében lenni szokott és volt is. Ne kisértse meg, magát vagy tanitványait ünnepi köntösbe bujtatni, a mely lelket és szivet összeprésel s a melyben egy tiszta romlatlan természet nem fér meg. Maradjon szava, hangja, beszéde, mozgása és metodikája a szokott mederben, a melybe egyénisége terelte, s melyet teljes tudatával kimélyitett, bővitett és körülsánczolt."

Nagyon szépen van kifejezve, azt el lehet mondani. Csakhogy az emberek bizony különbözők, s azért a tanitóknak nem lehet zokon venni, ha állásukban a legkülömbözőbb természeteket találjuk. Vannak tapasztalt és tapasztalatlan, ügyes és ügyetlen, bátor és félénk tanitók. Vajjon ily rövid idő alatt a közönség igazán fölismerheti és itélheti-e a tanitót?

Határozott nem-mel felelünk. Ha véleményét a nyilvános vizsgálatok alapján szerzi a közönség, akkor a legtöbb esetben hamis itéletet fog alkotni. A tapasztalt, a szolgálatban megőszült vagy természeténél fogva bátor tanitó a fenti követelményeknek talán megfelelhet. És ha munkája sikerül is, a közönség teljesen hamis itéletet mond felette; mert a közönség, vagy jobban mondva a hallgatóság nagy része nem képes a tanitó munkáját objektivitással és igazságosan megitélni. Ilyen itélethez mély értelmiség szükségeltetik, mert az emberek felületes és változó véleménye nem lehet mérvadó a kötelességtudó tanitóra.

Ez nyugodtan fog ismételtetni és vizsgálni mint más órában, nem fog csattanó feleleteket kapni és nem sokat könnyit a gyermeken; ehhez hozzá járul, hogy a vizsgálat tárgyai nem igen érdeklik a közönséget. Ki csodálkozzék ezekután a ferde itéleten? Ki kételkednék, hogy ez nem a tanuló javára szól és távol van attól, hogy igazságos legyen. Egy másik tanitó közelebb lépett hivatalába. Első izben kell neki a nagy közönség előtt examinálnia, s ő elfogult és bátortalan. Sokszor mindjárt kezdetben gyenge feleleteket nyer, minek folytán megzavarodik. A közönség daczára az ő tiszta lelkiismeretének, hamisan itél fölötte és ő elkedvetlenedik és egész éven át ir-

TÁRCZA.

Oroszország a pusztulás utján.

— Egy Tifliszben kelt magánlevélből. —

Az orosz birodalomnál jóval nagyobb birodalomnak is sok lett volna az a temérdek csapás, ami egy esztendő lefolyása alatt az orosz alattvalókat érte. Néptelenné vált falvak, ugarban maradt szántóföldek, a vagyonosabb osztálybeliek távozása az inséges nagy városokból, az ipar szünetelése, a kereskedelem pangása megannyi kiáltó jele Oroszország pusztulásának.

Mi más volt itt az élet még tavaly ilyenkor is! A földmivelésssel foglalkozók szorongva néztek ugyan a semmi vigasztalót nem igérő termés elé, de az iparüzők, meg a kereskedő nép csak ugy járták a nisny-novgorodi és az asztrakbáni hires vásárt, mint azelőtt. Nyüzsgött az idegentől, a vásárosok tarka tömegétől az odavezető utak minden vonala. Perzsia, China szemkápráztató portékáival elárasztotta az egész orosz piaczot, sőt még Szibéria is ott szerepelt a sátrak alatt terményeivel, a küszöbön álló rossz termés daczára. Muzsikaszó hangzott a pálinkás butikokból s a talián komédiásbódék körül kiváncsi sokaság tolongott késő éjszakáig. Ezekre a mulató vásáros helyekre ma már alig ismerni rá.

Először a termőföldnek érezte meg mostohaságát a nép; a gabona még kevesebb volt, mint az előző esztendőben. Itt-ott már az őszi hónapokban bekövetkezett a szükség, a mindennapi kenyér hiánya. Egyideig némán türte rossz sorsát a benszülött orosz, de a gazdagok megélhetésének és részvétlenségének a látása kihozta a türelméből. A vagyonos orosz urak birtokait nem merte megtámadni, pedig mindenáron ütni és rabolni akart. Rámenet tehát a zsidóra. Az elégületlenség érzete a zsidóüldözésben oly megdöbbentő erővel jutott kifejezésre, hogy a kormány szigoru rendszabályok alkalmazása helyett jobbnak látta a zsidóság kiutasitását Oroszországból.

Ezzel természetesen nem lett több a kenyér, és az elégedetlenség oka el nem enyészett. Az üldözött zsidókat télközepen kiverték hajlékaikból, s egy-egy batyuval a hátukon elinditották a bizonytalan idegenbe, de a földönfutóvá lett emberek, asszonyok, gyermekek sirásába lépten-nyomon belevegyült az éhező orosz népnek a pajták belsejéből kihallatszó sirása is. Ez igy volt az ország legnagyobb részében.

Itt-ott fölhangzott a panasz a kormány ellen. A nagy drágaság miatt néhány hónap alatt koldusbotra jutott intelligens, vagyonos családok bekerültek az inséges néphez, a pajták födele alá s lassan-lassan megértették vele, hogy az ország veszedelmének a kormányzás az oka, mert előrelátó, gondos gazdasági és kereskedelmi politika mellett oly vagyonos országot, mint a milyen Oroszország volt, egy-két gyöngébb termés nem juttathat a pusztulás utjára. Hihetetlen gyorsan ment át ez a felfogás a köztudatba; de a népnek mégsem maradt ideje sokáig gondolkozni a kormány mulasztásaiu, mert az ilyen falvak népét a rendőrség lánczra füzte és utnak inditotta a szibériai ólombányákba.

Körülbelől száznegyven helységet üritettek ki ily módon, azon a czimen, hogy az ottlakók a nihilistákkal konspiráltak s merényletet forraltak a czár ellen. Egy száznál több főből álló számkivetett karavánról annakidején a nyugateuropai lapok is tudomást vettek. Néhol a rendőrség, meg a katonaság tagjai közül szintén bebörtönöztek többeket, a kormányellenes hangulat titkolása s más hasonló vádak alapján. De az alattvalók mesterséges elhallgattatása mégis kevesebb helységet népteleniteit el, mint ahányat az inség kipusztitott.

Általános pánik vett erőt a nyomorgó népen a tömeges elfogatások meg-megujuló hireire és azt a pánikot fokozták a Szibériába tolonczolt, utközben megfagyott vagy lázadás miatt agyonlövöldözött számüzöttekről a rendőrség által tervszerüen, czélszerűen terjesztett hirek. Annak, aki ezeket a hireket hallotta, nem volt kedve a kormányt vádolni. Panaszukat visszafojtva várták az irgalmat, vagy titokban egy-egy zsineggel megváltották magukat a nyomorgók a nyomortól. Az éhenhaltak közt annyi volt az öngyilkos nemsokára, hogy az őrjárat orvosai nem győzték az erőszakos halállal kimultak számbavevését és külön kimutatását; ezért az ilyenekről pontos adatai maig sincsenek az államnak.

Tavasz elmult, némely gyümölcsét meghozta már a nyár, de azért még mindig tart a drágaság és az általános éhség. Tiflisz és Eriván városok környékén oly kevésbe veszi a nép a Káspi-tó felől fenyegető kolerát mintha nem is az öldöklő, hanem a megszabaditó angyalt látna benne. Pedig ha a kolera kitörne, alig vihetne véghez nagyobb pusztitást, mint amilyet az éhtifusz okoz maig is.

A nomád kalmukok, s doni kozákok vidékén alig lézeng egy pár szegényes falu; a többiben üresek az ólak, műveletlenek a mezők, térdig ér a burján és a fű az utczákon. Tizenöt kormányzóságban hasonló áliapotokat lehet tapasztalni. És ebben a tizenöt kormányzóságban, amely Oroszország óriási területét öleli fel, az idén sem várnak termést. Ha egyetlen rossz termés emilyen a mult esztendei volt, ily messzire vitte az országot a pusztulás utján, hová sodorja majd egy ujabb, esztendő alatt a most következő, második rossz termés?

tózik a közeledő vizsgálattól. A tehetséges tanitó, a ki a segédeszközöket nem veti meg, könnyen elbánik a közönséggel, melynek port hint a szemébe. Ügyesen elkerül minden akadályt s átvezeti tanitványait minden göröngyön. Egy kis élezezel derültséget okoz; még akkor is, ha a várt feleletet kérik, tréfával üti el a dolgot. Olyan térről, mely neki nem alkalmas, észrevétlenül átsikamlik többé vagy kevésbé rokon tárgyra, ugy, hogy p. Peleus és Thetis menyegzőjéről és Eris almajáról kellett volna beszélnie, s a különböző gyümölcsfajokról beszél. De ez nem baj, a publikum el van ragadtatva s dicséri és magasztalja a tanitót, a ki kevés fáradság árán teljes sikert aratott. Legyen elég e példákból. Szent és igaz, hogy nyilvános vizsgálat alapján nem hozható itélet a tanitó fölött.

De talán a nyilvános vizsgálatból megtudhatja a hallgatóság, mit végzett az iskola fél, vagy egész év alatt? Ennek ellenében csak annyit kell felhoznunk, hogy 2—3 óra alatt néha két vagy még több tanfolyamu iskolában nem kerülhet felszinre a feldolgozott anyag.

Kutatnunk kell azonban még azt is, ha vajjon a nyilvános vizsgálatok tanuságot tehetnek arról, mire képes a gyermek, s hogy a vizsgálat következtében itélhetünk-e a gyermek fölött. Tapasztalt kollegák velem egyetértenek abban, hogy sok esetben még az olyan gyermekkel, kit hónapokon, de még éveken át is oktattunk, nem vagyunk tisztában. Hány eset van arra, hogy egy szorgalmas, de korlátolt elméjü gyermeket lustának, egy igen tevékeny középtehetségü gyermeket ellenben lumennek tartunk? És abból az egy-két kérdésből, melyre vizsgálaton a gyermek felel vagy adós marad, akarnánk igazságos itéletet mondani? Ártani árthat a megpróbáltatás ideje, annyit, hogy sok, a legtöbbször hónapok sem köszörülhetik ki az akkor ejtett csorbát. Leányokra a vizsgálat szinte veszedelmes. A nőiesség ellene van az olyan parádés tempóknak, mint a minőket ilyen alkalommal kivánnak: gyengédsége lesz megsértve. De fiu-iskolákban is káros hatásuak. A tanitó gyakran feddi egyik-másik tanitványát. A gyermek blamirozva van, meg lett szégyenitve és elkeseredik. Néha az elöülök a gyermekeket nevetség tárgyává teszik. Nem fojtják el ilyenkor a gyermek szégyenérzetét? Ha a gyermeknek szerencséje van és több izben helyes feleletet adott, ugy ez önhitté, hiuvá teszi; ehhez járul, a mi feltünöen sokszor fordul elő, hogy ilyen alkalommal éppen a leggyengébb vagy leglustább tanulók jó feleletekkel tünnek ki. Azután van még egy fajta, mely tolakodó módon előtérbe lép, hogy tündököljön, kápráztasson. Tehát a tanulók sem olyanok a nyilvános vizsgálatokon, mint a minők valójában. Az iskolai helyiséget és tanszereket sem látja a közönség olyannak, mint a minők azok egyébkor. Majduem mindenütt diszitésekkel találkozunk és előkészitett helyekkel.

Tehát sem a tanitót, sem a tanulót, sem a könyveket, sem pedig az iskolai helyiséget nem ismerheti meg a közönség nyilvános vizsgálatokon, melyek sok tekintben csak károsan hatnak és különösen leányiskolákban teljesen betiltandók volnának.

Közegészségügy.

A tizenkilecedik század utolsó tizedében gomba módra találták fel az uj gyógyszereket, s minden feltaláló igyekezet találmányát önhasznára érvényesiteni, találmánya részére egy-két hírnevesebb orvos ajánlatát beszerezni, s ennek segélyével azután tele kürtölte, fellármázta az ország-világ összes lakosait, hírdetve gyógyszerének csalhatatlanságát, rendkivüli és biztosan gyógyitó hatását. Ilyen módon és eszközökkel mai napság a gyógyszergyártás Németország egyik legjövedelmezőbb iparágát képezi s az ilyen gyógyszergyártással foglalkozó iparosok rendesen mesés gazdagságra tesznek szert, mert a nép könnyen hisz minden olyan hírnek, mely reá nézve kedvező, s mely egészségének helyreállitását oly biztosan és csalhatlanul igéri.

És mi kis városi orvosok kénytelenek vagyunk egy ideig az árral úszni, s a nagy felragaszok, hírdetések az ezer és ezer köszönő level száma által felizgatott emberiségnek az általa kivánt gyógyszert adni használatul, hogy a tudatlanság színében ne tünjünk fel, a mely körülmény nemcsak hogy kellemetlen, hanem még az ember existenciáját is veszélyezteti.

Pedig azon gyógyszerek közül, melyeket egyesek monopoliumként gyártanak, melyek oly hirtelen lepik meg a közönséget, melyeket a hirdetések, s a sok ajánló levelek tesznek közismerté s melyeket a tudományos orvosi világnak nem volt ideje és alkalma jó eleve tanulmányozni minden részében, hatásában ki- és megismerni, mondom ezek a gyógyszerek legtöbb esetben többet ártanak, mint használnak az egészségnek, s ép azért nem mulasztunk el egy alkalmat sem, hogy az ily természetü gyógyszerekre közönségünket ne figyelmeztetnők, s ne óvnánk őket ezek használatától.

Az már a nőkket velük születik, hogy kisebb nagyobb mértekben hiúk, s ez igy helyesen is van, kell, hogy a nőkben legyen egy bizonyos foku, hiuság, de kell, hogy legyen ez a ferfiakban is. A nők hiuságának legnagyobb tárgya a fej, — ennek minden egyes alkatrészét különös gonddal cicommázzák, szépitgetik, csakhogy kelto tetszesben részesüljenek. Ugy a ferfiak, miat a nők nagy gonddal ápolgatják fogaikat s sokat adnak azok csillogó feherségére.

Meg is kisérlik a világ minden gyógyszerét használni, csakhogy e földi szépség birtokába jussanak. Pedig de sokszor ép ezek a gyógyszerek az okai annak, hogy egy-két évi fogpor használata után a fogak elporlanak, kihullanak, kimorzsolódnak.

Miért? Mert az ujabb gyógyszerek között van egy bizonyos „selicylsav“, mely lázcsillapitó, fertőztelenitő és tisztitó szerül használtatik.

Ezen utóbbi tulajdonsága miatt rövid dicsőségű orvosok, s a közönzég egészségével mit sem törődő gyógyszergyártó iparosok fogpor gyanánt használtatják az emberekkel, pedig erős méreg tartalmánál fogva a fogak elveszitik fehér csillogó fényüket, elporladoznak, pár év alatt teljesen elpusztulnak.

Szükségesnek tartottuk ezen gyógyszerre s az ebből készült fogporra közönségünk figyelmét felhivni, nehogy ennek használata által önmagának pótalhatlan kárt okozzon.

Megjegyezzük még azt, hogy mai napság már alig van fogpor, melybe ezen „salicilsav“ belevegyitve nem lenne, s épp azért fogport csak oly gyógyszertárban kell venni a hol a gyógyszerészben teljesen bizunk, s a ki kérés folytán oly fogport fog adni, a mely ezen ártalmas szerrel összevegyitve nincsen; vagy alkalmazni kell a fogak tisztogatására minden körülmények között legártalmatlanabb házi tisztitószert. *Szakértő.*

HIREK.

— **Fényes menyegző.** Rieger Vilmos századosnak tegnap volt az esküvője Jenny Miczi kisasszonynyal. A nagyuri nászmenet 10 órakor a sekrestyén át vonult be a plébánia-templomba, hol Major János propost fényes segédlettel adta össze a fiatal párt. Itt volt az esküvön a szombathelyi tisztikar, Salvator főherczeggel az élén és a rokonságból számosan. Esküvő után az uj pár a lakodalmas néppel együtt kocsikon Szombathelyre utazott.

— **Főispáni jubileum.** Szombathelyen erősen folynak az előkészületek Radó Kálmán 10 éves főispáni jubileumára. Ott lesz az ünnepségeken több szomszédmegye főispánja és számos küldöttség. A kőszegi küldöttség hétfőn kocsikon megy le szombathelyre.

— **Turistákhoz!** A Magyar Turista Egyesület Kőszegi Osztálya a napokban a következő értesitést küldte szét tagjaihoz: I. A turista egyesület t. tagjait ezennel értesitjük, hogy f. é. julius hó 10-én kirándulást rendezünk a Szt.-Vid hegyre, onnan a Hörmann-forráshoz, bol legujabban nyilt menházat állittattunk fel, innen a Steierházakhoz s az Ó házon át haza. Elindulás a főterről reggel 5 órakor. Vezető: Waisbecker Ede ur. II. A magyar turista-egyesület budapesti osztálya dr. Téry Ödön, ügyvivő alelnök ur vezetése alatt Vasmegyébe kirándulást rendezvén, a budapesti turisták f. hó 16-án reggel ½8 órakor vasuton érkeznek Kőszegre s innen d. e. 9 órakor az Irottkőn át Lékára rándulnak. Tekintve, hogy ez a központ első kirándulása Kőszeg vidékére, felkérjük t. tagjainkat, szivesked jenek a vendégek fogadtatására a pályaudvarban minél számosabban megjelenni, s mindazok a kik vendégeinkkel együtt e lékai kiránduláson részt venni óhajtanak, ezen szándékukat f. hó 14-ig Kőszegi József urnál bejelenteni és a kirándulás napján reggel fél 9 órakor a Struczvendéglőben gyülekezni. Kérjük a turista egylet t. tagjait, hogy vendégeink tiszteletére házaikat fellobogózni, s ismerőseiket is zászlók kitüzésére felkérni szivesked jenek. Kőszeg, 1892. julius 6-án. Markovits József, elnök, Kőszegi József, titkár.

— **Tűz.** Tegnap éjfél után 1 órakor a városi téglakemencze teteje égetés közben tűzet fogott és teljesen leégett. A tűzoltók elejét vették a tűz terjedésének és talán csak nekik köszönhető, hogy a többi épületekben nem esett kár.

— **Az időjárás junius havában.** A légmérséklet reggel 7 órakor 16.7°, délután 2 órakor 20.5°, este 9 órakor 16.1°, következésképen a napi átlagos hőmérséklet 17.8°-ot tett. Az idei légmérséklet összehasonlitva a szokásossal, reggel 1°-kal melegebb, délben 2.5°-kal hüvösebb és este 1.8°-kal melegebb, egészben tehát 0.3°-ka, hidegebb volt. Összehasonlitva az idei juniust a tavalival az az eredmény tünik fel, hogy idén reggel 1°-kal melegebb, délben 0.8 és este 0.4°-kal hidegebb volt. Legmelegebb napunk volt 29-én, mikor a hőmérő árnyékban 26.5°-kon állott; leghidegebb 8-án 10.6°-kal. A légsulymérő átlagosan 736.3 mm.-en, 0.4 mm-rel mélyebben állott mint egyébkor junius havában. Legmagasabban állott 28-án — 743.6 mm-en, — legmélyebben 15-én, 730.8 mm-en. Eső 16 napon át esett. A csapadék 121 mm. volt, 20 mm-rel több a szokottnál. Egy napi legtöbb csapadékmennyiség 21 mm. 8-án volt. Zivatar 6 napon. Egész tiszta napunk egy sem volt, egész borus ellenben 6. Uralkodó szélirány az északi; 55 esetben t. i. északi és csak 18 izben észleltek déli szélirányt.

— **Ultra magyarok.** Ilyenek is vannak Kőszegen. Azoknak mond bennünket a Günser Anzeiger, amiért hogy szálka szemünkben a kétfejü sas. No ennek nagyon, nagyon örülünk és büszkék is vagyunk az elnevezésre.

Miért nem tudok muzsikálni?

— Önvallomások. —

Irta: Tihamér.

Baloghék minden hónapban tartanak irodalmi és művészeti zsúrt és én oly szerencsés vagyok, hogy mindig a meghivottak közé tartozhatom. Azt nem feszegeten; Baloghék őt eladó lányuk érdekében tartanak zsúrt, ami nem is illenék tőlem, a tény az, hogy én ezen összejövetelekről soha el nem maradok. A művészeti kérdésekhez nem igen szólhatok hozzá. Ami a festészet, szobrászatot illeti, valami kevés ragadt reám filoxopter koromból, mikor az univerzitáson hallgattam efféléket, természetesen csak úgy, ha ott voltam, ez pedig mint most töredelmesen megvallhatom, naponként, helyesebben napokig sem esett meg rajtam. Denique mégis konyitok valamit hozzá. Hanem a muzsikához vajmi keveset értek, alig többet, mint a tyúk az abcéhez. Három esztendeig tanultam zongorázni, a ki nem hiszi el, megmutatom a kótáimat neki. Három esztendő után — a mi az apámnak legalább háromszáz forintjába került — nem tudtam semmit. A tanár azt izenteh aza, hogy jó lesz a gyereket kifogni a tanulásból, mert bár fülei nem közönséges nagyságuak, de hallása egy csepp sincs. Emlékszem reá, hogy apám ezért igen dühös volt, anyám meg szörnyen csudálkozott és elhatározták, hogy a füleim nem túl nagyok és hegedulnöm kell. Én nem tettem ellenvetéseket. Ismét tanultam három évig, ismét elhegedültem ujabb háromszáz forintokat, a nélkül, hogy a „Kutya kutya tarka“ nem épen klasszikus áriáján kivül mást tudtam volna elmuzsikálni. A fültanuk még ezt is kétségbe vonták, hogy jól muzsikálom. Mikor aztán egyszer a szangvinikus és lobbanékony természetű maestrom fejemhez vágta tulajdon hegedümet, én szépen összeszedtem és hazavittem apámhoz. Egyuttal kifejeztem neki azon erős elhatározásomat, hogy hátra levő éveimet minden alapos zenei tudomány és műveltség nélkül akarom át élni. Erre ő azt mondta, hogy „jól van szamár.“ Én örültem hogy a vonót végig nem huzzák hátamon vagy fülemen, hogy jobb meggyőződésre hangoljon a zenei művészet elsajátitása iránt. Ebben aztán megnyugodtunk én is, apám is.

Később merő dilettantizmusból mégis elkezdtem muzsikálni. Gitározni tanultam. Természetesen titokban, többnyire a késő éjjeli órákban. Levonultam kertünkbe és ott a lugasban pengettem a gitárt. A hold barátságosan mosolygott reám, mintha tetszését akarná kifejezni, azonban szomszédunk *Tisza* kutyájának éppenséggel nem tetszhetett, mert tüntetőleg és barátságtalanul vonitott, meg ugrált a keritésnek. Szerencsére magas volt és igy becses megjelenéseimnek nem örvendhettem. Mikor már három nótát el tudtam pengetni, akkor egy szerencsésnek nem mondható elhatározásom támadt, hogy szerenádot adok.

Tizenhat éves kamasz voltam. A gitározáson kivül még egy nagy ambiczióm volt: Szeretni Sághyék Marcsáját. Még ma is hiszem, hogy Marcsa szeretett engem (csak ilyen familiárisan hivtam őt mindig) mikor például bucsún voltam velük, egy nagy szivet vett mézeskalácsból. Ő ugyan marczipánnal akart kedveskedni, de én a szivet jobb szerettem. Az első ibolyákért mindig elszakitottam egy nadrágot, de ő mellére tüzte a kisded csokrot. Bizonyos, hogy szeretett. Tehát, hogy kimutassam leplezett érzelmeimet, egy májusi estén tizenegy órakor kimásztam a keritésen, nyakamba akasztva a gitárt. Utamat csendesen Marcsáék felé irányoztam. Sejtettem, melyik ablaknál alszik, ott megálva úgy amint a „Spanyol grand szerelme“ czimű rendkivül érdekfeszitő regényben olvastam, elkezdtem piano muzsikálni. Nyilván a Marcsáék sem tartottak zeneértő ebeket, mert fortissimo belevágtak a muzsikába, egész khórusban. A zajra Marcsa nem, de a papája felébredt és kinyitotta az ablakot. Én azt hittem hogy szeretett Mariskám lett figyelmes és olvadóan, ábrándosan pengettem a hurokat, illetve a szép nótát, de egy borizű hang a tisztelt Sághy uré megzavart!

— A kóduiás éjjel tiltatik. Maga kéregető?

— Nem.

— Hát akkor minek muzsikál?

— Szerenádok adok.

— No én nem fizettek egy hunczut garast se!

— Nem is köll!

— Akkor táguljunk innen“!

Mintha leforráztak volna, siettem onnan. Igen, mert Marcsa, az angyal is felébredt, mintha láttam volna. No iszon a Sághy uram is műveletlen egy ember, azt se tudja, mi az a szerenád. Ő persze nem olvasta „A spanyol grand szerelmét.“ Haza somfodráltam, a nadrágom kiszakadt és a gitár nangjai mind elpattantak. Ezóta nem muzsikálok. A kotákat sem szeretem. Csupán fütyülök és cuekelek, amint mondják, szörnyü hamisan.

Hanem hogy az Anzeiger olyan ultra germán legyen, mint a minőnek az utóbbi időben magát gerálta, azt meg se hittük volna. Most már legjobban teszi, ha a *Rózsa*-ról leszálloott kedves malarat a kaliczkájába fogadja.

— **Utazás kerékpáron**. Schmidt József és Richárdt budapesti biciklisták, mult hó 30-án azon szandékkal indultak el Budapestről, hogy egy nagyobbszerü tourt csinálnak Salzburg, Münchenen át, Stutgartig. E hosszu utra alacsony gépen indultak s e hó 2-án, szombaton este 9 órakor érkeztek Kőszegre. Innen 4-én reggel 7 órakor indultak tovább, Szovják Imre és Weisbecker Gyula kőszegi biciklisták kiséretében Grácz felé, hova minden baj nélkül érkeztek meg, 5-én d. e. 11 órakor. Itt igen szivélyes fogadtatásra találtak a „Gráczer Bicykle Club" részéről, kik magyar collegáik tiszteletére társas összejövetelt rendeztek. Másnap Bruck felé indultak, hova megérkezve elváltak egymástól s a pestiek tovább haladva nyugat felé: a kőszegiek vissza fordultak s e hó 8-án d. u. 1 órakor érkeztek vissza Kőszegre. Schmidt József és Richárd körülbelül két hónapig lesznek uton, s annak idején bővebben is meg fogunk emlékezni utazásukról.

— **Veszélyeztetett fák.** A rőti ut mentén szépen díszlő gyümölcsfáknak egy része jó magas vizben áll, mely romlásukra lehet. Figyelmeztetjük az illető városi közegeket, hogy tekintsenek ki a réti oldalra és azt a vizet vezessék le.

— **Drótos gyerekek veszedelme.** A napokban egy drótos család jött Kőszegre s utközben, a felső vámházban szomját oltani bement két gyerek. No iszen lett ebből veszedelem. A rozsdás ivópohárnak elvitele miatt a vámos eget hasogató lármával és puskával a vállán üldözőbe veszi a szegény drótosgyerekeket s a szt. János hidnál vadállat módjára rájuk támad. A kik látták, hallották a kisbáló és hadonászó embert azt mondják, hogy az nagyon csunyán viselte magát. De hallunk ám már több olyan stiklit, melynek elkövetője a felső vámos. Brutális embernek mondják, a ki a legvadabb dolgokat műveli a vámon ki-bemenő fuvarosokkal. Ajánljuk ezt az embert a vámbérlő urak szives figyelmébe, sikertelenség esetében pedig a hatóságnak.

— **Tűzoltók mulatsága.** *A kőszegi önkéntes tűzoltóegyesület* e hó 17-én a sörházkertben tánczczal és tombolával egybekötött nyári mulatságot rendez. Tekintve azt, hogy ez lesz a nyáron az első nyilvános kerti mulatság és hozzá közhasznu czélra, a legjobb reményekkel nézünk eléje.

— **Eltaláltak.** Hirdetések dolgában többnyire ugy vagyunk, hogy nem értjük meg azt, a mit velünk közölni akarnak, pedig a paritás kedvéért két nyelven is beszélnek a közönséghez. Mind szerkezetire, mind jelentőségére nézve nem rossz az kis feliras, melyet nem régen alkalmaztak szomszédaink a kethelyi dombon, jobbra a vereskereszttől. Ugy szól az: *Das Weiden ist hier verboten 10 fl. Straffe. — Legelni itten Tillos 10 frt. büntetés.*

— **Halálozás.** Pénteken éjjel hirtelen halállal mult ki Krampol Richárd, zenész és templomi énekes. Születésére cseh, nálunk honosságot nyert és családot alapitott. Tehetséges gyermekei közöl kettő papnak készül. Nyugodjék békességben!

— **A Locsmandi szőlőket** az idén már teljesen ellepte a phylloxera. A lakosság, melynek egyik jelentékeny jövedelmi forrását képezte a szőlő termelés, nagy kárt szenvedett ezáltal. A kő-zegi hegyekben még eddig nem mutatkozik, de félő, hogy nem sokáig fog váratni magára.

— **Hirdetmény.** A kassai állami gépészeti közép iparisko la igazgatósága azon czim alatt „Mik a teendők baleseteknél, mig az orvos megjön" egy felette tanulságos és gyakorlati füzetkét adott ki, mely 21 fejezetben a balesetek alkalmával foganatositandó legsürgősebb teendőket, legszükségesebb tudnivalókat könnyen érthető népies nyelven tárgyalja. Ajánljuk ennélfogva ezen művet, mely bérmentes megküldéssel 22 krajczáron szerezhető meg nevezett igazgatóságnál, iparos köreink s gyártulajdonosaink figyelmébe. Sopron, 1892. junius hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** A franczia vámigazgatóság legutóbb kibocsátott körrendelete értelmében az Ausztriából és Magyarországból Románián át Franczisországba bevitt faneműek a franczia általános (maximális) vámdijtelek szerint vámkezeltetnek, minthogy a Romániából származó áruk az emlitett vámtarifa tételei alá esnek és saját áruink is a Románián át történő bevitelnél az előbbiekkel egy sorba helyeztetvén származási előnyüket elvesztik. Mire ezennel felhivjuk érdekelt fakereskedő köreink figyelmét. Sopron, 1892. junius hóban.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Különfélék.

— **Postautalványozási dijak leszállitása.** Folyó évi julius hó 1-ével, az utalványozható összeg maximumának érintetlenül hagyása mellett, a postautalványdijak következőleg állapittatnak meg: Belföldön és Ausztriával való forgalomban az 5 kr. dijminimummal 5 frt helyett 10 frtig terjedő összeget lehet utalványozni, magasabb összegek dija ugyanaz marad, mint eddig.

— **Jön az üstökös!** Julius első napjain a Winnecke-féle üstökös olyan közel jön a földhöz, hogy szabad szemmel is látható lesz. A földhöz legközelebb julius 9-én lesz; a földtől való távolsága ekkor 18 és fél millió kilometer. Julius 1-től 15-ig tehát igen érdekes égi jelenségnek lesznek tanui és megindulnak majd a a jóslások a világ végéről, Isten büntetéséről, háboruról és egyéb csodálatos dolgokról.

— **Értesitők.** *A debreczini kereskedelmi akadémia* és a vele kapcsolatos alsófoku kereskedelmi iskola értesitője az 1891/92. tanévről. A tanintézet fönnállásának XXXIII. évében. Közzéteszi dr. Bayer Ferencz igazgató. Az igazgató közvetlen felügyelete és vezetése alatt, sajátcsaládja körében 30 növendék számára berendezett Internátus. Tartalom: A földrajzi tanitás fontossága. — Igazgatói jelentés az 1891-92. tanévről. — Az akadémia felügyelő bizottsága. — Igazgatóság tanárikar. — Tanterv végzett tananyag. — Taneszközök könyv- és szertárak. — Az akadémia növendékeinek névsora, statisztikai táblákkal. — Önképzőkör. — Zászló-alap. — Ifjusági dalegyesület. — Segélyző-egyesület. — Az alsófoku kereskedelmi iskola tanterve. — Az alsófoku ker. iskola tanulóinak névsora statisztikai táblákkal. — Esti szaktanfolyam szervezete s hallgatóinak névsora. — Vizsgák és jutalmazások az 1891-92. tanév végén. — Kivonat az iskolai szabályzatból értesitések. — Internatus.

A szombathelyi ipari és kereskedelmi szakoktatással kapcsolatos államilag segélyezett községi polgári iskola értesitője az 1891—92-iki iskolai évről. Szerkesztette Seemann Gábor igazgató. Tartalom Az iskolai év lefolyása. — Végzett tanitási anyag. — Felügyelet. — Tantestület. — Erdemsorozat. — Statisztikai táblázatok. — Ipartanműhely. — Fölszerelés. — Jótékonyság. Adományozás. — Értesités.

A „Megváltóról" nevezett nővérek vezetése alatt levő rohonczi leánynevelő-intézet értesitője az 1891-92-ik tanévről. Tartalom. A megváltóról nevezett nővérek leánynevelő-intézete Rohonczon. — Rohoncz. — leánynevelő-intézet czélja. — Nevelési irány. — Az egészség gondozása. — Az intézetbe való felvétel. — Oktatás. — Fizetési feltételek. — Az intézetbe felvett leányok magukkal hoznak. — Intézeti tudósitó. — Intézeti növendékek névsora.

A kőszegi államsegélylyel fenntartott polgári fiu- és leányiskola értesitője 1891-92. tanévről. Közzeteszi: Steierlein Gábor, igazgató. Tartalom: Iskolai hatóságok. — Tanitótestület. — A tanév eseményei és a szülőket közelebbről érdeklő intézkedések. — Osztályjelentés. — Statisztikai adatok. — A polgári iskolai tanulók érdemsorozata. — Magánviszgálatok. — Jutalmazások. — A tanulás eredményének áttekintése. — A jövő tanév kezdete.

— **Tanitóképezdei értesités.** A csáktornyai m. kir. állami tanitóképző-intézetnél az 1892/93. tanév szeptember első napjain kezdődik. A megérkezés idejéről, a felvételi és javitó vizsgálatok napjáról minden növendék külön értesitést kap. A csáktornyai áll. tanitóképző-intézet első évfolyamába fölvétetik oly ép és egészséges testü növendék, ki 15-ik életévét meghaladta és legalább négy gymnasiumi, reál, vagy polgári iskolai osztályt, vagy teljes felső népiskolát végzett. Ha a jelentkezők száma engedi, esetleg felvétetnek olyanok is, a kik kevesebb osztályt végeztek, de a magyar nyelv, számtan, földrajz és történelemben annyi jártassággal birnak, mennyit a középtanoda 4 alsó osztályában tanitanak. A felvétel vagy iskolai bizonyitvány, vagy felvételi vizsgálat alapján történik. A szegénysorsu, de jó magaviseletü és szorgalmas tanulók 4 évig tartó kiképeztetésük ideje alatt államsegélyben részesülnek. A segély áll: 1.) teljesen ingyenes ellátásból (élelmezés, lakás, fütés, világitás, mosás); 2.) felingyenes ellátásból (mely esetben a felvett növendék havonkint 5 frt élelmezési dijat tartozik fizetni); 3.) csupán lakás, mosás s hozzátartozókból, (mely esetben havi 10 frt élelmezési dij fizetendő); 4.) havonkint 6, 5, 4 frt pénzsegélyből 5.) havi 12—14 frtért bárki kaphat élelmezés, lakás stbből álló teljes ellátást az intézetben. A segély menynyisége a bizonyitvány minőségétől, a további szorgalomtól és jó magaviselettől függ. A segély a magaviselet és szorgalomhoz képest évközben is felemelhető, leszállitható, vagy elveszithető. Az első évfolyamba folyamodók kérvényeiket augusztus 10-ig a képezde igazgatóságához küldjék. A kérvényhez melléklendők: keresztelési (szü'etési), iskolai és orvosi bizonyitvány. A segélyre igényt tartók szegénységi bizonyitványt tartoznak kérvényükhöz mellékelni, mely esetben a kérvény bélyegmentes. Kel: Csáktornyán, 1892. julius 1-én.

Margitai József,
igazgató.

— **A debreczeni kereskedelmi akadémia** 1891/2-i értesitője megjelent és a tekintélyes kötet teljes képét adja ezen kiváló szakiskola szellemi állapotának, valamint hiven mutatja be az ifjuság komoly munkásságát. A gazdag fölszerelések, ifjusági és tanári könyvtárak, különösen gazdag áruismei, földrajzi és technologiai fölszerelései eléggé tanusitják, hogy a debreczeni kereskedelmi akadémia a hazai szakiskolák között elsőrangu helyet foglal el. A már most is virágzó intézet bizonyára még inkább fog emelkedni a kereskedelmi akadémia uj palotaszerü épületében, mely Debreczen városának, valamint az akadémiát föntartó kereskedő-társulatnak egyaránt diszét és büszkeségét képezheti. Az értesitőt dr. Szántó Sámuel czikke „A földrajzi tanitás fontosságáról" nyitja meg, melyben az eddig nálunk méltatlanul elhanyagolt földrajzi oktatás érdekében szólal fel, párhuzamban állitván a földrajzi oktatást hazánkban és a külföldön. Az igazgatói jelentésből látjuk, hogy a tanulók száma ezen évben rendkivül emelkedett, ugy hogy az alsó évfolyamon párhuzamos osztályt kellett nyitni. Az akadémián az összes tanulók száma a három évfolyamon 188 volt, az alsófoku (kereskedő-tanonczok) kereskedelmi iskolába 139 tanuló járt, a mely számhoz az esti szaktanfolyam 55 hallgatója — köztük hét nő — is járult. A tanári kar a hitoktatókkal együtt 18 tagból állott Az ifjuság szakszerü kiképeztetésen kivül a kereskedelmi akadémia tanári kara nagy sulyt fektet az ifjuság szellemi és elkölcsi nevelésére. Ennek előmozditására szolgálnak részben az ifjusági egyesületek. Az önképző-kör magyar- és idegen nyelvi szakosztályai az ifjuság szerény munkálkodását jelzik, a dalegyesület, valamint az ifjusági zenekar igen nemes irányban hatnak az ifjuság erkölcsi nevelésére. A dal- és zene-egyesületnek 1892 márczius hó 26-dikán tartott nyilvános estélye az ifjuság komoly törekvéseuek elég fontos jelét adta. Szépen virágzik a segélyző-egylet is, mely az akadémia szegény tanulóit tanykönyvekkel látja el és havi segélyezésben részesiti. Ezen derék egylet az elmult tanévben 340 frtot költött segélyezésre, alaptőkéje pedig már mintegy 2500 frtra emelkedett. Az ifjuság egy iskolai lobogóra is adakozott, melyre már mintegy 200 frt egyült össze. A tanév folyamán igen emelkedett ünnepélyek tartattak: a Széchenyi ünnepély, a koronázási ünnepély, valamint Fenyéri Zádor Lajos társulati elnök aczkép-leleplezése stb. Végül kiemelendőnek tartjuk a dr. Bayer Ferencz igazgató tulajdonát képező internátust, mely az igazgató személyes vezetése allatt áll. Az ifjak egészen a család körében neveltetnek és két állandó nevelő felügyelete alatt végezik iskolai teendőiket. A mérsékelt havi 35 frtnyi ellátási dij különösen alkalmassá teszi, hogy a szülők egész bizalommal adják gyermekeiket ezen már is czélszerünek bizonyult internátusba. A czélszerü berendezést, gazdag fölszerelést szembetünően mutatják az értesitőben közölt igen sikerült fénykép lenyomatok.

— **A „Magyarországi központi Fröbel-nőegylet"** gyermekkertésznő képző-intézetben az 1892/3. tanévben az előadások folyó év szeptember első napjaiban veszik kezdetüket, miért is mindazok, kik magukat gyermekkertésznőkké kiképezni s ekkép tiszteletre méltó állásra szert tenni óhajtanak, felhivatnak, hogy folyamodványaikat f. é. augusztus hó 30-áig az egylet iskolaügyi bizottságának elnökénél, Rosenzweig-Saphir Sarolta urhölgynél (lakik Margitsziget, nagy szálloda 237. sz.) vagy pedig Peterfy Sándor urnál, az intézet igazgatójánál (lakik: VII., Damjanich-utcza 3. sz.) nyujtsák be. A felvétel feltételei: 1. betöltött 15-ik korév; 2. egészséges testalkat; 3. fedhetlen előélet; 4. gyermekek iránti szeretet; 5. a magyar nyelv birása szóban és irásban; 6. tartoznak négy elemi és két polgári iskolai osztály, esetleg hat elemi osztály bevégzését tanusitó bizonyitvány, és keresztl-, illetőleg születési levél bemutatása mellett, felvételi vizsgának is alávetni magukat. A gyermekkertésznő képző-tanfolyam két évig tart. A növendékek kivétel nélkül dijtalan tanitásban részesittetnek és a taneszközökkel is az egylet költségén láttatnak el, étkezés, ruházat és lakásról maguk gondoskodnak.

Az elnökség.

Közgazdaság.

Hogyan kell a fasebeket kezelni?

Nagyon fontos dolog a fasebek kezelése. Nem éppen csak azért, mert az elhanyagolt nagyobb sebek talán az egész értékes fát, gyümölcs vagy tiszfát tönkretehetik, de azért is, mivel nem egy alkalommal tapasztalhattuk, hogya a törések, szakitások és zuzások okozta fasebek mily jó tanyául szolgálnak a különböző rovar ellenségeknek. Itt huzódnak meg, itt tenyésznek s innen pusztitják el a zsákmányul ejtett fát. Az almafákon ilyenkor leginkább a vértetü pusztit. A sebnek, legyen az bárminő eredetü és bárminő nagyságu, első segélye az, hogy simán vágjuk le ugy azonban, hogy a vágási sima felülete oly irányu legyen, hogy a viz, eső rajta meg ne állhasson, gyülhessen, hanem arról azonnal lefolyhasson. A sima felületü seb meg van mentve attól az esbetőségtől, hogy rajta vagy benne tanyát üssenek a különböző rovarok és fergek.

Kétféle fasebeket különböztetünk meg. Először olyanokat melyeket a fa gondozása és alakitása czéljából magunk idézünk elő s másodszor olyanokat, melyeket erőszakos külbefolyás, vihar, rossz akarot tudatlanság vagy állati erő létesit. A metszést legczélszerübb tavaszszal eszközölni, akkor, a mikor a nedvkeringés már megindult. Ezt azért czélszerü bevárni mert a nedvkeringés által a seb hamarabb fog begyógyulni, behegedni. Olyankor, midőn nedvkeringés meg meg nem indult, ha a fa ágait levágjuk, könnyen megeshetik, az, hogy a metszési felület szélei rothadásba esnek s talán a faresz is belekap is igy az az egész fa egészsége megtámadtatik.

Nagy gallyakat ugy kell levágni, hogy először a gally alsó felületet egészen közel a törzshöz kezdjük fürészelni mintegy felényire, azután azon irányban felülről lefelé. Ezen két oldalról való fürészelés által elerjük azt, hogy a gally nem fogja beszakitani a fatörzset, mig ellenben ha csak egy oldalról fürészelnők le, valószinü, hogy sulyánál fogva — különösen ha a gally oly nagy és sulyos, hogy egy ember nem is tarthatja fel — nagy szakitásokat idézne elő.

A kisebb gallyak levágása szintugy történik. A nagyon kis ágak és hajtások kerti késsel ugy metszendők le, hogy a metszési felület mindig inkább merőleges, mint vizszintes legyen. A vágási sebek felülete mindenkor folyékony viaszszal kenendők be.

Már több munkát és gondot ad a vihar által okozott seb kezelése. A nagy törési vagy szakitási sebet először is sima felületüre kell faragni és a fa leszakitott háncsát éles késsel eltávolitani és a mennyire lehet azt is simára metszeni. A nagy metszési felületeket igen czélszerü kátránynyal bekenni s azután betapasztani a következő keverékből készült tapaszszal. Veszünk 2 rész friss marhaganajt, egy rész finoman megszitált mésztörmeléket, egy rész fahamut és egy-két marok finom homokot valamint egy-két marok tehénszőrt. Ezen keverékhez annyi terpentint öntünk, a mennyi szükséges ahhoz, hogy az egész mennyiség pépszerüvé váljon.

Oly fasebek, melyek már régen keletkeztek és elhanyagolt kezelés miatt rothadásba, korhadásba estek, ugy kezeltetnek, hogy először éles késsel ki lesz metszve a korhadt faresz, azután az egész seb sima felületüvé vágva. Ezután betapasztjuk a fentebb emlitett sebtapaszszal.

bl—

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal*
Kiadó-laptulajdonos: *Feigl Gyula.*

Vasuti menetrend.

Klm.	Állomások.		sz. vegyes vonat II.III. oszt kocsikkal		
	Középeurópai idő.		reggel	d. u.	este.
—	**Köszeg**	ind.	5^{05}	11^{55}	5^{50}
6	Lukácsháza	(m. h.)	5^{10}	12^{08}	6^{04}
12	Német-Gencs	(m. h.)	5^{30}	12^{24}	6^{21}
18	**Szombathely**	érk.	5^{41}	12^{38}	6^{36}
—	**Szombathely**	ind.	6^{45}	3^{15}	7^{05}
7	Német-Gencs	(m. h.)	7^{01}	3^{31}	7^{2}
13	Lukácsháza	(m. h.)	7^{18}	3^{48}	7^{38}
18	**Köszeg**	érk.	7^{31}	4^{01}	7^{51}

Csak kedd-, pénteken közlekedik egy negyedik vonat Kőszegről 8 ó. 10 percz- Szombathelyről 11 ó., — perczkor.

Déli vasut.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg 4.01	reg. 5.57	d. e. 9.01	d. u. 4.44
Acsád	„ 4.22	„ 6.19	„ 9.18	„ 4.—
Bécsbe érk.	„ 7.27	„ 9.40	d. u. 1.54	„ 9.15
Bécs felől Szombathelyre indul.				
Bécs	regg. 7.20	délb. 1 20	d. u. 5.05	est. 7.40
Acsád	„ 10.41	„ 6.25	„ 9.42	éj. 12 20
Szombath. é.	„ 10.55	„ 6.44	„ 10.02	„ 12.37

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt.	50	krtól	8 frt.	20	kr-ig.
Rozs	„	7 „	80	„	8 „	40	„
Árpa	„	6 „	—	„	6 „	60	„
Kukoricza	„	6 „	—	„	6 „	20	„
Zab	„	6 „	—	„	6 „	50	„

		frt.	kr.		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	40	100 kilo burgonya	1	85
„ II.	„	15	10	Marhahus . 1 kilo	—	60
Rozsliszt I.	„	13	60	Marha zsir	1	10
„ II.	„	12	—	Disznóhus „	—	52
Buzakorpa	„	5	—	„ zsir „	—	68
Rozs	„	5	—	Borjuhus „	—	60
Köleskása	„	14	—	Birkahus „	—	36
Dara	„	17	—	1 méteről bükkfa	13	50
Árpa dara	„	8	—	„ „ dorong	10	—
Széna	„	2	52	„ tölgyfa	9	40
Szalma	„	1	90	„ „ dorong	7	60

Nyilt-tér.

Csikos és koczkás selyemszöveteket, Louisiua, Foulard-Sürah-Taffeta uemkülönben Merveilleus selymeket is méterenkent 45 krtól 3 frt 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekben is póstabér- és vámmentesen szállit Henneberg G. (cs. kir. udvari szállitó) selyemgyára Zürichben. Minták póstafurdolóval küldetnek. Svájczba czimzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

HIRDETESEK.

Saját mintát magánvevőknek ingyen és bérmentve.

Mintakönyvek szabók számára bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.

Peruvien és Dosking a magas klérus számára, szabályszerü kelmék cs. és kir. tiszti egyenruháknak, egyharezosok, tüzeltek-, társaszok- és libériáknak, billárd- és játékasztalokra való posztó. (loden), vizhatlan vadász :akatoknak. mosókelmek, utazoplaidek 4—14 frtig stb. Aki olcsó, tisztességes, tartós, tiszta gyapjas posztóárákat és nem olcsó rongyokat, melyek mindoo oldalról vevésre ajánltatnak és alig érdemesek a szabó ollójára, akar venni, forduljon

Stikarovsky Jánoshoz Brünnben

Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára.

Figyelmeztetésül! A n. é. közönség oly czégek elől, melyek 3·10 méter hosszu „maradékokat", „szelvényeket", és ugynevezett „metszelékeket" salonöltözékekre hirdetnek, megintetik.

Már az egyenlő hosszuság bejelentésben látszik a nyilt erédolgés, mert az ilyen maradékok stb. divattalan, rossz, eladhatatlan darabokból lesznek összeállitva. Ilyen avusadék ára, melyet ezen czégek már a második vagy harmadik eladótól veszuek, alig ér a vevőárnak egy harmadát.

Szétküldés utánvét mellett csak 10 frtos felül bérmentve. — Levelezés német, magyar, cseh, lengyel, olasz és fracsia nyelven.

A főméltóságu herczeg Eszterházy kőszegi várának hátsó udvarában 1 lakás kiadandó.

A lakás áll 5 szobából, 1 konyha, pincze, fakamra és a hozzá tartozó kertből.

Ez iránti értesitést özvegy **Drsskovitsné** Kőszeg vári lakos nyujtand.

745/92.

Árverési hirdetményi kivonat.

A felső-eőri kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Vasmegye árvaszékének végrehajtatónak, **Holper József** gyepüfüzési lakós végrehajtást szenvedő elleni 2291 frt 65 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szombathelyi kir. törvényszék (a felső-eőri kir. járásbiróság területén lévő Gyepüfüzes községben fekvő a Gyepüfüzési 134 sztjkvben A † 1 sorszám 98 hrszám 40 számu zsellérház birtokra 431 frtban ugy a Gyepüfüzési 752 sztjkvben A I 1—18 sorszámok alatt felvett 5/15 od telekre 734 frt ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok

az 1892. évi augusztus hó 11-ik napján d. e. 9 órakor, Gyepüfüzesen a község házánál

megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881, LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Felső-Eőrött a királyi járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnak 1892. évi márczius hó 26. napján.

Pogány Gusztáv,
kir. járásbiró.

Csúz, köszvény, tagszaggatás, fejfájás, czipőfádalom hátfájdalom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhitő **szer** és majdnem minden gyógyszertárban kapható 40 és 60 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennélfogva mindig határozottan:

„Horgony-Pain-Expeller"

kérendő.

„THE GRESHAM"

életbiztositó társaság Londonban.

Magyarországi fiók: BUDAPEST, Ferencz J.-tér 5. 6, a társaság házában.	Ausztriai fiók: BÉCS, Gisellastrasse 1. sz. a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. junius 30-án	frank 117 550,797.—
Évi bevétel biztositások- és kamatból 1891. junius 30.	„ 20.725,259.—
Kifizetések biztositási és járadéki szerződések és visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848)	„ 249,311,449.—
A legutóbbi 12 havi üzleti idő alatt a társaságnál	„ 61.372,000,—
értékig nyujtattak be ajánlatok, miáltal a társaság fennállása óta benyujtott ajánlatok összeértéke . .	„ 1,728.184,555.—

értékre megy. — Prospektusokkal és dijtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállit, továbbá ajánlatokkal dijmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában a ügynök urak és a **magyar és osztrák fiókok.**

Cognac-quint-kivonat.

Védjegy a cognac quint-kivonat számára.

Kitünő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készitésére, mely a valódi franczia cognactól semmiben se különbözik, ajánlom e **jónak bizonyult** különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készitésére) 16 frt o. é. Készitési utasitás ingyen mellékeltetik. **Legjobb sikerér és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

Spiritusz megtakaritás

érhető el felülmulhatlan **pálinka-erősitő kivonato** által; ez az italoknak kellemes, erőteljes izet ád és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasitással együtt.

E különlegességeken kivül ajánlom még valamennyi **essencziámat, rum, szilvapálinka, törköly, fükeserü,** valamint a létező **likörök, szeszesitalok, eczet** és **boreczet** készitésére felülmulhatlan minőségben. Készitési utasitások ingyen mellékeltetnek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezességet vállalo

Pollák Károly Fülöp,

essenc-különlegességek gyára, PRÁGÁ-ban.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY

ALAPITTATOTT 1821.

Dús választék mindennemű uri és női **divatczikkek. Confectio, fehérnemüek, vásznak, selyem- és kézmüárukbau** a legfinomabb kivitelig — **Kelengyék. uri- és női toilettek, felöltők** stb. a legutolsó divat szerinti elkészitését, legjutányosabb árak mellett eszközlöm.

Nagybani áruosztályomat (I. emelet) a t. cz. kereskedő urak — és az első magyar **vitorlavászon, vizmentes ponyva** és **zsákgyárnak** nálam lévő raktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok b. figyelmébe ajánlom.

Mintagyüjteménynyel kivánatra bérmentve szolgálok.

Teljes tisztelettel

Stadler Zsigmond.

Mindennemű műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapitott

magyar általános kénsav-, műtrágya és vegyi ipar részvény-társaság

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, e ismert kitünő minőségü műtrágyáit: **csontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt csontlisztet, Thomassalakot, chilisalétromot,** kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender- stb. trágyát és mindennemü egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgáliczot. — Talaj-elemzések dijmentesen eszközöltetnek. Felvilágositással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája **Budapest V, Erzsébett 9. sz. II. e.** hová levelek és megrendelések intézendők. Telefon-szám 882.

Thomas-salak.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.